

HRVATSKI SABOR

2874

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O FINANCIRANJU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Prolašavam Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 8. prosinca 2017.

Klasa: 011-01/17-01/110

Urbroj: 71-06-01/1-17-2

Zagreb, 13. prosinca 2017.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O FINANCIRANJU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se izvori sredstava i financiranje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, raspodjela prihoda od poreza na dohodak, fiskalno izravnanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te financiranje decentraliziranih funkcija.

Članak 2.

Sredstva potrebna za obavljanje poslova iz svoga samoupravnog djelokruga jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguravaju u svom proračunu.

Članak 3.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave financiraju se prihodima od poreza, od pomoći te iz vlastitih i namjenskih prihoda sukladno posebnim propisima.

(2) Prihod od poreza na dobit prihod je državnog proračuna.

(3) Porezi iz stavka 1. ovoga članka su zajednički porez i lokalni porezi.

(4) Lokalni porezi iz stavka 3. ovoga članka uređeni su posebnim propisima.

(5) Zajednički prihodi države, općine i grada su i prihodi od ugovorenih godišnjih naknada za koncesije, prema Zakonu o koncesijama (»Narodne novine«, br. 69/17.), i to:

1. za crpljenje mineralnih, geotermalnih i prirodnih izvorskih voda

2. za zahvaćanje voda za javnu vodoopskrbu.

(6) Prihodi iz stavka 5. ovoga članka dijele se između države, općine i grada na čijem se području ostvaruje pravo crpljenja mineralnih, geotermalnih i prirodnih izvorskih voda te zahvaćanje voda za javnu vodoopskrbu tako da:

1. udio općine i grada u prihodu od naknada za koncesiju za crpljenje mineralnih, geotermalnih i prirodnih izvorskih voda iznosi 50 %, a države 50 %

2. udio općine i grada u prihodu od naknada za koncesiju za zahvaćanje voda za javnu vodoopskrbu iznosi 30 %, a države 70 %.

Članak 4.

Na uplate i povrate poreza iz članka 3. ovoga Zakona primjenjuje se pravilo o raspodjeli poreza u trenutku uplate i povrata, neovisno po kojem propisu je nastala porezna obveza niti po kojem propisu je došlo do uplate poreza za koji se radi povrat.

II. RASPODJELA POREZA NA DOHODAK

Članak 5.

(1) Porez na dohodak je zajednički porez čiji se prihod dijeli između općina, gradova i županija.

(2) Prihod od poreza na dohodak raspodjeljuje se na:

1. udio općine, odnosno grada 60 %
2. udio županije 17 %
3. udio za decentralizirane funkcije 6 %
4. udio za fiskalno izravnanje 17 %.

(3) Općina, grad, županija i Grad Zagreb, koji prema posebnim propisima financiraju decentralizirane funkcije, raspodjeljuju udio za decentralizirane funkcije iz stavka 2. točke 3. ovoga članka na sljedeći način:

- za osnovno školstvo 1,9 %
- za srednje školstvo 1,3 %
- za socijalnu skrb 0,8 %, i to 0,2 % za centre za socijalnu skrb i 0,6 % za domove za starije i nemoćne osobe
- za zdravstvo 1,0 %
- za vatrogastvo – javne vatrogasne postrojbe 1,0 %.

(4) Za troškove obavljanja poslova utvrđivanja, evidentiranja, naplate, nadzora i ovrhe poreza na dohodak Ministarstvu financija Poreznoj upravi pripada naknada 1 % od ukupno naplaćenih prihoda.

Članak 6.

Iznimno od članka 5. stavka 3. ovoga Zakona, udio za decentraliziranu funkciju koju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu preuzele, a imaju zakonsku mogućnost, raspodjeljuje se u jednakim dijelovima na ostale preuzete decentralizirane funkcije na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 7.

Raspodjela poreza na dohodak uređena ovim Zakonom primjenjuje se na uplatu i na povrat poreza, neovisno o razdoblju u kojem je nastala obveza za koju se uplaćuje, kao niti razdoblju u kojem je obavljena uplata, a za koju je ostvareno pravo na povrat.

III. RASPODJELA SREDSTAVA FISKALNOG IZRAVNANJA

Članak 8.

(1) Općine, gradovi i županije čiji je kapacitet ostvarenih poreznih prihoda manji od referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda ostvaruju pravo na sredstva fiskalnog izravnanja.

(2) Kapacitet ostvarenih poreznih prihoda iz stavka 1. ovoga članka općine, odnosno grada je petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području općine, odnosno grada te prihoda od prireza koji bi općina, odnosno grad ostvario uvođenjem najviše propisane stope prireza, po glavi stanovnika pojedine općine, odnosno grada.

(3) Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda iz stavka 1. ovoga članka za općine je petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području svih općina te prihoda od prireza koje bi općine ostvarile uvođenjem najviše propisane stope prireza, po glavi stanovnika svih općina, koji se uvećava za 50 % tako dobivene vrijednosti.

(4) Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda iz stavka 1. ovoga članka za gradove je petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području svih gradova te prihoda od prireza koje bi gradovi ostvarili uvođenjem najviše propisane stope prireza, po glavi stanovnika svih gradova.

(5) Kapacitet ostvarenih poreznih prihoda iz stavka 1. ovoga članka županije je petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području županije pomnožen s udjelom koji županijama pripada temeljem raspodjele prihoda od poreza na dohodak propisane člankom 5. stavkom 2. točkom 2. ovoga Zakona, po glavi stanovnika pojedine županije.

(6) Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda iz stavka 1. ovoga članka za županije je petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području svih županija pomnožen s udjelom koji županijama pripada temeljem raspodjele prihoda od poreza na dohodak propisane člankom 5. stavkom 2. točkom 2. ovoga Zakona, po glavi stanovnika svih županija.

(7) Kod izračuna referentnih vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda iz stavaka 4. i 6. ovoga članka isključuje se Grad Zagreb.

Članak 9.

(1) Sredstva fiskalnog izravnanja u punom iznosu za pojedinu općinu predstavljaju razliku referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za općine iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona i kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda općine iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona pomnoženu s ukupnim brojem stanovnika pojedine općine.

(2) Sredstva fiskalnog izravnanja u punom iznosu za pojedini grad predstavljaju razliku referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za gradove iz članka 8. stavka 4. ovoga Zakona i kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda grada iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona pomnoženu s ukupnim brojem stanovnika pojedinog grada.

(3) Sredstva fiskalnog izravnanja u punom iznosu za pojedinu županiju predstavljaju razliku referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za županije iz članka 8. stavka 6. ovoga Zakona i kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda županije iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona pomnoženu s ukupnim brojem stanovnika pojedine županije.

(4) Zbroj sredstava fiskalnog izravnanja u punom iznosu iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka predstavlja ukupna sredstva fiskalnog izravnanja u punom iznosu.

(5) Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje imaju pravo na sredstva fiskalnog izravnanja temeljem članka 8. stavka 1. ovoga Zakona na dnevnoj bazi će se raspodjeljivati sredstva prikupljena iz udjela za fiskalno izravnanje iz članka 5. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, a temeljem udjela sredstava fiskalnog izravnanja u punom iznosu za pojedinu općinu, grad i županiju iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnanja u punom iznosu iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Udio sredstava fiskalnog izravnanja u punom iznosu za pojedinu općinu, grad i županiju iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnanja u punom iznosu iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje odlukom ministar financija za svaku proračunsku godinu.

IV. FINANCIRANJE DECENTRALIZIRANIH FUNKCIJA

Članak 10.

(1) Vlada Republike Hrvatske u odlukama o minimalnim financijskim standardima utvrđuje minimalan iznos sredstava koja je potrebno osigurati za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva.

(2) Sredstva za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva, koje se prema posebnom zakonu prenose na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osiguravaju se iz udjela za decentralizirane funkcije iz članka 5. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona.

(3) Ako se iz udjela za decentralizirane funkcije iz članka 5. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona ostvari manje sredstava od iznosa utvrđenog odlukama Vlade Republike Hrvatske o minimalnim financijskim standardima iz stavka 1. ovoga članka, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu koji im je potreban za dostizanje minimalnih financijskih standarda za pojedinu decentraliziranu funkciju.

(4) Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije iz stavka 3. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelima ministarstava nadležnih za osnovno i srednje školstvo, socijalnu skrb, zdravstvo i vatrogastvo.

(5) Vlada Republike Hrvatske uredbom utvrđuje način financiranja decentraliziranih funkcija i način izračuna pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije.

Članak 11.

(1) Ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje financiraju decentralizirane funkcije ostvare više sredstava iz udjela iz članka 5. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona nego je to utvrđeno minimalnim financijskim standardima utvrđenima u skladu s člankom 10. stavkom 1. ovoga Zakona, višak sredstava mogu koristiti za financiranje decentraliziranih funkcija koje su preuzele.

(2) Ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje financiraju decentralizirane funkcije ostvare više sredstava iz pomoći izravnanja iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona nego je to utvrđeno minimalnim financijskim standardima utvrđenima u skladu s člankom 10. stavkom 1. ovoga Zakona, višak sredstava dužne su uplatiti na račun državnog proračuna Republike Hrvatske u roku utvrđenom u uredbi iz članka 10. stavka 5. ovoga Zakona.

(3) Višak sredstava iz stavka 2. ovoga članka prihod je državnog proračuna Republike Hrvatske.

(4) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorna za preuzete decentralizirane funkcije dužna je sredstva za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije raspodijeliti svakoj ustanovi sukladno odlukama o minimalnim financijskim standardima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 12.

(1) Općine, gradovi, županije i Grad Zagreb dužni su tijelo državne uprave nadležno za pojedinu decentraliziranu funkciju izvještavati o utrošenim sredstvima krajnjih korisnika (ustanova) u roku i na način propisan u odlukama o minimalnim financijskim standardima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ako općine, gradovi, županije i Grad Zagreb ne postupe sukladno stavku 1. ovoga članka, nadležno tijelo može privremeno obustaviti doznaku sredstava za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije.

V. NADZOR

Članak 13.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo financija.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine«, br. 117/93., 69/97., 33/00., 73/00., 127/00., 59/01., 107/01., 117/01., 150/02., 147/03., 132/06., 26/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/08., 25/12., 147/14., 100/15. i 115/16.).

(2) Odredbe članka 3. stavaka 5. i 6. ovoga Zakona prestaju važiti danom stupanja na snagu posebnog zakona kojim će biti utvrđena raspodjela prihoda od naknade za koncesiju za crpljenje mineralnih, geotermalnih i prirodnih izvorskih voda te od naknade za koncesiju za zahvaćanje voda za javnu vodoopskrbu.

Članak 15.

(1) Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave će se tijekom 2018. godine iz državnog proračuna isplaćivati pomoć u visini razlike između zbroja prihoda od poreza na dohodak i prireza ostvarenih u 2017. godini i prihoda od pomoći koji su u 2017. godini ostvareni u skladu s odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu (»Narodne novine«, br. 119/16. i 113/17.) te prihoda od poreza na dohodak i prireza koji će ostvarivati tijekom 2018. godine.

(2) Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave će se tijekom 2019. i 2020. godine iz državnog proračuna isplaćivati 100 %, tijekom 2021. godine 60 %, a tijekom 2022. godine 30 % iznosa pomoći isplaćene temeljem stavka 1. ovoga članka.

(3) Pomoći koje se na temelju stavaka 1. i 2. ovoga članka isplaćuju iz razdjela 025 – MINISTARSTVO FINANCIJA nenamjenska su sredstva i ne smatraju se tekućim pomoćima iz državnog proračuna sukladno propisima kojima su uređena mjerila za određivanje plaća i naknada župana, gradonačelnika i općinskih načelnika i njihovih zamjenika, kao i plaća službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 16.

(1) Vlada Republike Hrvatske će za svaku godinu, u roku od 30 dana od početka godine, donijeti uredbu iz članka 10. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Ministar financija će svake godine do 30. rujna donijeti odluku iz članka 9. stavka 6. ovoga Zakona za sljedeću godinu.

Članak 17.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2018.

Klasa: 022-03/17-01/138

Zagreb, 8. prosinca 2017.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.

